

Войводово – къс от чешко-българската история

На 14 март заседателната зала на Народната библиотека в Прага (Клементинум) събра представители на чешката и българската общности, за да чуят лекцията на антрополозите Марек и Ленка Якоубкови „Войводово – чешко селище в България“. Организатори на срещата бяха Славянската библиотека и Българския културен институт. Двамата млади антрополози разкриха любопитни факти около създаването на село Войводово в Северна България, което през 1900 г. е било заселено с чехи, идващи от Банат. Това село е просъществувало до средата на миналия век, а неговото обезлюдяване по това време е белязано от реемигрирането на потомците на първоначално заселилата се чешка общност обратно в Чехословакия.

Лекцията бе съпроводена с нагледен снимков и видео-материал, които двамата лектори коментираха и допълваха с преки впечатления върху живота и поминъка на „българските чехи“ като разказваха за срещите си с тях и с техните потомци. Научното изложение на лекторите бе последвано от дебати, в които имаха възможност да вземат участие всички присъстващи и да зададат своите въпроси. В последвалите дебати се включиха присъстващите потомци на „войводските“ чехи, които със своите лични истории обогатиха научно изложената фактология с разказаните от тях реални житейски преживявания и спомени. На тази лекция Марек и Ленка Якоубкови представиха книгата за Войводово, която отразява срещите на Марек Якоубек с жителите на това населено с чехи село. Названието на книгата е „Войводово – къс от чешко – българската история“ („Vojvodovo – kus česko-bulharské historie“) и е съставена от единнадесет разказа с мемоарен характер, проникнати от личната история на всеки от разказвачите. Текстовете са съпроводени с научни коментари и бележки от съставителите, а също така и с приложения на богат снимков материал. Интересът към историята на Войводово бе неочакван дори за самите инициатори на този научен проект – антрополозите Якоубкови. Те споделиха, че когато са започвали своите теренни експедиции през 90 години на територията на България, изобщо не са предполагали, че може да последва толкова голям интерес както от чешка, така и от българска страна. В ретроспекцията на техния разказ прозвучаха любопитни факти

от процеса на научната им работа и от срещата с жителите на българските села. Семейство Якоубкови дори споделиха личен факт, свързан с избирането на име на малката си дъщеричка,

Ивана Сръбкова

Марек и Ленка Якоубкови

която кръстили на една от жителките на Войводово. Инициатор и модератор на културното събитие в Народната библиотека бе българистката Ивана Сръбкова, която е известна на читателската аудитория със своите преводи на съвременна българска проза. На лекцията присъстваха представители от Българското посолство и Българския културен център, научни дейци и представители на широката

българска и чешка общественост. Културното аташе на българското посолство Горяна Ленкова, която притежава завидна бохемистична компетентност и образование, не скри своя афинитет към подобен род събития, в които изкристализират историческите взаимодействия на двете култури – чешката и българската. Всичко това прозвуча в заключителната й реч на финала.

Румяна Георгиева